

5. Кузьмичова Ю. Е. Організація контролю виконання кошторису бюджетної установи. Розвиток європейського простору очима молоді: економічні, соціальні та правові аспекти. 28 квітня 2017 р. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/17714/1/%D0%9A%D1%83%D0%B7%D1%8C%D0%BC%D0%B8%D1%87%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%92%D0%BE%D1%96%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0.pdf>. (Дата звернення: 02.11.2020 р.).

6. «Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ» Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 р. № 228 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2002-%D0%BF#Text>. (Дата звернення: 02.11.2020 р.).

7. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV (зі змінами) URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>. (Дата звернення: 02.11.2020 р.).

8. Синюгіна Н. В. Зарубіжний досвід і адаптація внутрішнього фінансового контролю до національного середовища України / Н. В. Синюгіна Наука й економіка. – 2013 р. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nie\\_2013\\_1\\_4\\_16](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nie_2013_1_4_16). (Дата звернення: 02.11.2020 р.).

УДК 657.6

**Дорошенко Олена Олександрівна,**  
к. е. н., доцент кафедри обліку і аудиту,  
Національний університет водного  
господарства та природокористування,  
м. Рівне, Україна

## **ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ: МІЖНАРОДНІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ПІДХОДИ**

Гармонізація вітчизняної нормативної бази, що регламентує облік у державному секторі, до міжнародних стандартів актуалізує питання і проблематику облікової політики суб'єктів державного сектору як важливого елемента, що надає можливість варіантності обліку в межах законодавчої бази.

Сучасна світова система організації фінансового обліку передбачає два рівня регулювання фінансового обліку суб'єктів державного сектору: зовнішнє та внутрішнє. Зовнішнє регулювання бухгалтерського обліку в державному секторі, що виражається у встановленні та визначенні МСБОДС та національними стандартами основних позицій методології та методики фінансового обліку, у тому числі порядку складання та подання звітності, має на меті забезпечити методологічну єдність щодо бухгалтерського обліку суб'єктів державного сектору в цілому, а отже, і порівнянність облікової інформації на мікро- і макрорівнях. Така форма управління підсистемою фінансового обліку в науковій літературі набула назви «облікової політики на рівні країни» або «облікової політики на макрорівні» [1].

МСБОДС під обліковою політикою розуміють конкретні принципи, основи, домовленості, правила та процедури, прийняті суб'єктом господарювання для складання та подання фінансових звітів [2]. Подібне визначення міститься і в

НП(С)БОДС 101 - сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються суб'єктом державного сектору для складання та подання фінансової звітності [3]. За МСБОДС, управлінському персоналові слід обирати та застосовувати облікову політику суб'єкта господарювання так, щоб фінансові звіти відповідали всім вимогам кожного застосовного Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку для державного сектору [2].

Порівняння положень МСБОДС та НП(С)БОДС щодо елементів облікової політики [4], приводить до висновку про незначний рівень варіативності в межах запропонованих підходів, а також, у порівнянні з елементами облікової політики підприємств, очевидним обмеженням самостійності вибору щодо облікових підходів [4].

Варіативність бухгалтерського обліку бюджетних установ пов'язана із можливістю вибору: одиниці та порядку аналітичного обліку запасів; методу оцінки вибуття запасів; періодичності визначення середньозваженої собівартості одиниці запасів; порядку обліку і розподілу транспортно-заготівельних витрат, застосування окремого субрахунку або аналітичного рахунку обліку транспортно-заготівельних витрат; переліку і складу статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг); строків корисного використання груп основних засобів; строків корисного використання груп нематеріальних активів; періодичності нарахування амортизації [6]. При цьому НП(С)БОДС 125 «Зміни облікових оцінок та виправлення помилок» розмежовує поняття облікової політики та облікової оцінки та виправлення суттєвих помилок [7].

Як стверджують вітчизняні науковці, формування облікової політики бюджетних установ можна розглядати як напрям підвищення ефективності їх функціонування. Це є процесом, який поєднує організацію бухгалтерського обліку та його методичні засади [8]. Головною перевагою взаємозв'язку облікових політик між установами різних рівнів є полегшення контролю над організаціями нижчих рівнів. Це все пояснюється тим, що бюджетні установи являють собою багаторівневу систему, яка становить єдиний механізм [9].

Адаптація національного законодавства до міжнародних стандартів у питаннях облікової політики суб'єктів державного сектору є вагомим результатом на даному етапі. І попри наявність певних проблем з імплементацією стандартів, з їх методичним та організаційним забезпеченням, доведенням їх положень до кожного бухгалтера бюджетної установи, налагодженням інформаційного та програмного забезпечення, вектор реформування бухгалтерського обліку дотримується і стрімко веде до міжнародно визнаних облікових практик.

#### **Список використаних джерел**

1. Свірко С. В. Облікова політика суб'єктів державного сектору: позиції міжнародної теорії та практики // Економічні науки. Серія : Облік і фінанси. 2009. Вип. 6(1). - С. 65-78.
2. МСБОДС 1 «Подання фінансових звітів». URL: <http://minfin.kmu.gov.ua/document/81051/5a.pdf>.

3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 "Подання фінансової звітності", затв. Наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2009 N 1541.

4. Свірко С. В. Облікова політика бюджетних установ як дієвий інструмент оптимізації їх бухгалтерського обліку // *Фінанси, облік і аудит*. 2015. Вип. 1. С. 269-295.

5. Лукановська І. Р. Основні аспекти облікової політики органів державної казначейської служби України // *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2016. Вип. 5(2). С. 106-109.

6. Методичні рекомендації щодо облікової політики суб'єкта державного сектору, затверджені Наказом Міністерства фінансів України від 23.01.2015 р. № 11.

7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 125 «Зміни облікових оцінок та виправлення помилок», затв. Наказом Міністерства фінансів України від 24.12.2010 р. № 1629.

8. Артеменко Н.В. Облікова політика установ державного сектору: сучасні підходи, порядок та умови зміни // *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. №17. С. 792-797.

9. Труш І. Є. Особливості формування облікової політики суб'єкта державного сектору // *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки*. 2016. Вип. 16(3). С. 144-146.

УДК 658.155 (045)

**Заросило Аркадій Петрович,**  
старший викладач кафедри обліку в кредитних і  
бюджетних установах та економічного аналізу,  
ДВНЗ «Київський національний економічний університет  
імені Вадима Гетьмана»,  
м. Київ, Україна

## **УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ПРИ ФОРМУВАННІ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ СУБ'ЄКТАМИ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ**

Одним із основних завдань управління суб'єктами державного сектору є підвищення ефективності та раціональності використання їх ресурсного потенціалу. У свою чергу, діяльність суб'єктів бюджетної сфери здійснюється згідно з рішеннями, прийнятими на основі інформаційних даних, підготовлених обліковими службами. У цьому контексті слід визнати, що саме обліково-аналітичне забезпечення системи управління є ключовим важелем у досягненні поліпшення результативності функціонування суб'єктів, що фінансуються з бюджетів різних рівнів. Практика успішних проектів у цій сфері вказує на те, що в основі їхньої реалізації лежить належне економічне обґрунтування.

В процесі реформування бухгалтерського обліку в державному секторі відбулося оновлення нормативно-правової бази. Втім, відповідні зміни нормативно-правової бази не вплинули на вирішення проблеми формуванні внутрішньої облікової інформації з метою ефективного використання бюджетними коштами суб'єктів державного сектору.